

2017. január

**HÍVOM A CSALÁDOKAT,
HÁZASPÁROKAT, JEGYESEKET ÉS SZERELMESEKET,
A CSALÁDOKAT SZERETŐ SZERZETES- ÉS PAPTESTVÉREKET, ÉS
MINDENKIT, AKI A CSALÁD ÉS AZ ÉLET MELLETT ÁLL!**

Ugyanabba a középiskolába jártak, a fiú két évfolyammal feljebb, mint a lány. Énekkarban, különféle iskolai rendezvényeken találkoztak, és gyakran jól elbeszélgettek. Úgy érezték, hogy sok mindenben egyformán gondolkodnak és hasonló az ízlésük. Amikor a fiú leérettségizett és egyetemista lett, baráti kapcsolatuk megszakadt. A fiú már végzős volt, amikor egy egyetemi rendezvényen újra találkoztak. Kiderült, hogy a lány is arra az egyetemre jár, csak egy másik szakra. Egyre többet találkoztak, és a barátságból szerelem lett. A lány még tanult, amikor a fiú egy kutatóintézetben kezdett el dolgozni, ők ketten meg elhatározták, hogy ebből a szerelemből házasságnak kell lennie. Hivatalosan még nem voltak menyasszony-vőlegény, de abban a tudatban éltek, hogy úton vannak közös életük beteljesedése felé. A fiú azonban váratlanul lehetőséget kapott egy 10 hónapos kutatómunkára Amerikába. Úgy gondolta, hogy fontos lenne élnie ezzel a lehetőséggel, de a lány attól félt, hogy a fiú 10 hónapos távolléte alatt kapcsolatuk megroppanhat. Ezért azt gondolta, hogy tartsák meg még az utazás előtt a hivatalos eljegyzést, a gyűrű majd megvédi mindkettejüket. A fiú szerint viszont épp ezzel a kutatómunkával tudja lefektetni közös jövőjük alapjait.

Az ember sok és különféle, egymásnak ellentmondó nézetet vallott és vall önmagáról. Egyszer mindenkinek fölött álló törvénnyé magasztalja magát, máskor a kétségbeesésig megy el önmaga leértékelésében. Az Isten képére és hasonlóságára teremtett ember képes arra, hogy megismerje és szeresse Teremtőjét, aki úrrá tette minden földi teremtmény fölött. Szellemi képességei révén a századok folyamán a tapasztalati tudományokban, a technikában és a szellemtudományokban, valamint az anyagvilág kutatásában és leigázásában nagyot fejlődött. Mindeközben vonzza az igaz és a jó, a szép és a szent, keresi a mélyebb igazságot, élete értelmét és célját. A teljességre törekedve jut el a láthatókon keresztül a láthatatlanokhoz. (vö. GS 12-15)

Az ember test és lélek egysége. Testi mivoltánál fogva magába gyűjti az anyagvilág elemeit, de az anyagból alkotott test a lélek miatt emberi és élő test. Az ember teremtésétől fogva természetfölötti célra van rendelve, és lelkét Isten ingyenes ajándékként fölemelheti a vele való közösségre. Az ember fogantatása pillanatától kezdve része a teremtett világnak. Teste fejlődik és egyre többet akar birtokolni a természetben, a végtelen *térben* elérhető javakból. Természetfölötti célját megérteni és ahhoz egyre közelebb kerülni csak lelke szüntelen gondozásával, hite, reménye és szeretete elmélyítésével tud. Isten az embert szereti és szeretetre teremtette. Akaratát akkor tudjuk teljesíteni, ha életünkben és mások életében előmozdítjuk az üdvözülés útját. Ehhez *időre* van szükség, ezt szintén Isten ajándékozza az embernek.

Hogyan tudjátok gyerekeitekkel megértetni, hogy a testi és a lelki fejlődéshez egyaránt erőfeszítésre van szükség, és mindkettőhöz nélkülözhetetlen Isten kegyelme?

Az idő a tér fölött áll. (EG 222) A teljességre törekvés arra hívja akaratunkat, hogy a természet nyújtotta minden látható és kézzelfogható jót birtokba vegyünk, de ebben korlátoz a minket körülvevő fizikai valóság. A természetfeletti felé való haladásunkat földhözragadtságunk, tökéletlenségeink, bűneink akadályozzák. Hiába érünk el jobbnál jobb pozíciókat, hiába nyerjük el a társadalom elismerését, hiába veszünk birtokba bármennyit a természetből, nem nyugodhatunk meg, amíg közelebb nem kerülünk a természetfeletti világhoz, ha szellemünk, lelkünk nem fejlődik, ha nem leszünk a hitben, a reményben és a szeretetben egyre érettebbé, bölcsebbé. Ha elsőbbséget adunk a térnek és túlzott lendülettel próbálunk megoldani minden jelenlegi problémát, igyekszünk magunk alá gyűrni hatalmat, vagyont, pozíciókat, akkor ezzel a folyamatokat megállítjuk, és előbb utóbb zsákutcába jutunk. Adjunk inkább elsőbbséget az időnek, foglalkozunk a folyamatok és az új dinamizmusok elindításával. (vö. EG 222) „Mit használ az embernek, ha az egész világot megnyeri, önmagát pedig elveszíti, vagy magára nézve kárt vall?” (Luk 9, 25)

Idézetek fel ismerősi, baráti, vagy rokoni körből olyan embereket, akik a társadalmi ranglétrán nem foglalnak el előkelő helyet, mégis boldogan, kiegyensúlyozottan élnek! Tudtok-e példát olyanra, akinek látszólag „mindene megvan”, mégis boldogtalan?

Egy másik embert akkor tudunk megismerni, ha tudjuk, hogy hol tart vándorútján a térben és az időben: milyen kapcsolatai voltak és vannak, milyenek családi körülményei, anyagi lehetőségei, milyen képzettsége van, dolgozik-e már, vagy még tanul, milyen élettapasztalatok birtokában van. De mivel „az idő a tér fölött áll” sokkal fontosabb kérdés az, hogy egzisztenciális értelemben hol van: hol áll meggyőződése, céljai, vágyai, életterve szempontjából, mennyire tud élni szabadságával, meg tudja-e különböztetni a jót a rossztól, az igazat a hamistól, a szépet a csúftól, a szentet a profántól? Olyan szeretet van-e benne, amilyenről Szent Pál ír: „A szeretet türelmes, a szeretet jóságos, nem féltékeny, nem kérkedik, nem fuvalkodik fel, nem tapintatlan, nem keresi a magáét, nem gerjed haragra, nem feltételezi a rosszat, nem örül a gonoszszágnak, de együtt örül az igazsággal; mindent eltűr, mindent elhisz, mindent remél, mindent elvisel” (1 Kor 13 4-7)? Van-e benne elég mély együttérzés és türelem, akarja-e mindig mások javát? Tetteit a szeretet, vagy az indulatok vezéreltik? Az igaz szeretet kiléptet önmagunkból, nem irigykedik, örömmel fogadja mások sikereit, a tényt, hogy mindenkinek különböző adományai vannak. Aki szeret, az kerüli, hogy túl sokat beszéljen önmagáról, és figyel másokra, így tud a saját helyén lenni anélkül, hogy a középpontban akarna állni. „A tudás felfuvalkodottá tesz, a szeretet ellenben épít” (1 Kor 8, 1). Tud-e úgy és annyira szeretni, hogy a szeretett másoknak feltétlenül hisz, benne minden körülmények között megbízik? A szeretet a másokban megbízik, szabadon hagyja, lemond arról, hogy mindenben ellenőrizze, hogy birtokolja, hogy uralkodjék felette. Ez a szabadság, amely teret nyit az autonómiának, a világ felé való nyitottságnak és az új tapasztalatoknak, ezzel gazdagítja a kapcsolatot és nem engedi, hogy belőle távlatok nélküli belterjesség legyen. Tud-e őszintén remélni abban, hogy az adott kapcsolatban mindig lehetséges a kölcsönös érlelődés, a szépség kibontakoztatása, a teljesség felé való haladás? Elég erős-e személyisége ahhoz, hogy a rosszat ne viszonzza rosszal, hogy az erőszakkal szemben szeretettel védje meg magát és övét? (vö. AL 90-119)

Mit tapasztaltok, milyen környezetben tud a gyerekek szeretete legjobban kiteljesedni? Hogyan tudjátok gyerekeitek nevelésében megtalálni az egyensúlyt a szigorú követelmények és büntetések, valamint a hibák elnézése és megbocsátása között?

Évek múlva, amikor a fiú és a lány már férj és feleség voltak, egy alkalommal visszaemlékeztek arra a nehéz döntésre, amelyet a fiú Amerikai ösztöndíja ügyében kellett hozniuk. Most már világosan látom – mondta a feleség –, hogy akármilyen szép, vastag jegygyűrűt is csináltattunk volna, az nem védte volna meg egyikünket sem az egymástól való eltávolodástól. Maga az eljegyzési ünnepség, a rokonoktól felénk áradó szeretet talán erősítette volna kapcsolatunkat, de az, hogy menyasszony-vőlegény lettünk, csak státus-változás lett volna, a gyűrűk csak státus-szimbólumok lettek volna. A kettőnk szeretete nem növekedett volna, pedig növekedésre volt szüksége, mert az én szeretetem még nem volt elég erős ahhoz, hogy feltétel nélkül bízzak benned. Viszont én azt hittem – vette át a szót a férj –, hogy egy komoly kutatási eredménnyel, például egy kész disszertációval a zsebemben hazajöve olyan státusba fogok kerülni, hogy az biztos alapot ad a házassághoz és családalapításhoz. Az én szeretetem is gyenge volt, nem Isten szeretetére és kegyelmére akartam építeni, hanem a magam tudományos eredményére. Aztán a dolgok másképp alakultak. A kinti munka nem sikerült úgy, ahogy elképzeltem, de közben te itthon kitüntetéssel diplomáztál és kitűnő állást kaptál. Amíg egymástól távol voltunk, sokat leveleztünk és egyre jobban megismertük egymást. Azt merem mondani – szól közbe a feleség –, hogy a fizikai távolság köztünk megnövekedett, de a lelki rohamosan csökkent. Attól tartottam, hogy ez a tíz hónap elválaszt minket egymástól, és lám, megérlelte a szeretetünket. Ezt azonban nem a tíz hónapnak, hanem Istennek köszönhetjük. Amiről mi, emberek azt gondoljuk, hogy az lehetetlen, az Istennek lehetséges.

Bíró László
az MKPK családreferens püspöke
a Magyar Katolikus Családegyesület elnöke